

**Звіт про громадське обговорення
проєкту наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Змін до Порядку конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників»**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення: **Міністерство освіти і науки України.**

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення:

Проєкт наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Змін до Порядку конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників» (далі – проєкт акта) розроблений з метою уніфікації процедур конкурсного відбору підручників та посібників для різних категорій здобувачів освіти, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, здобувачів професійної та фахової передвищої освіти, а також педагогічних працівників, шляхом запровадження єдиної процедури, що передбачає здійснення вибору підручників педагогічними працівниками закладів освіти з використанням інформаційно-комунікаційного ресурсу, зокрема програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту».

Громадське обговорення проводилося у формі електронних консультацій.

Проєкт постанови було розміщено 17 лютого 2026 року на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України за посиланням: <https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-do-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-nakazu-pro-zatverdzhennia-zmin?v=6994906f58516>

Пропозиції та зауваження до проєкту акта приймалися до 03 березня 2026 року на електронні адреси: kateryna.taranik-tkachuk@mon.gov.ua; olha.streliuk@mon.gov.ua; a.hladun@uied.org.ua.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

Протягом встановленого для обговорення з громадськістю терміну зауваження та пропозиції надіслали:

Кондратьєва Олена Іванівна, учитель зарубіжної літератури Краматорської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 17 Краматорської міської ради Донецької області;

Климчук В.В., Голова правління ГО «Підтримай дитину»;

Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України;

Галина Мегега, директор комунального закладу освіти «Багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр №6» Дніпропетровської обласної ради».

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення:

До проекту акта надано 12 пропозицій та зауважень, що стосувалися уточнення та/або доповнення деяких норм проекту акта: коригування термінології, врегулювання питання показників вибору підручників для осіб з особливими освітніми потребами для друку за кошти державного бюджету, регулювання процедур організації та проведення конкурсного відбору підручників для осіб з особливими освітніми потребами. Частина отриманих пропозицій не стосувалася предмета регулювання проекту наказу. Крім того було отримано 2 повідомлення про підтримку проекту акту, які не містили в собі безпосередньо пропозицій.

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Усі пропозиції, подані під час громадського обговорення проекту акта, були розглянуті.

Частину пропозицій не було враховано, оскільки порушені питання урегульовано проектом акта, вони виходили за межі предмета правового регулювання проекту наказу, наприклад, забезпечення апробації підручників у спеціальних закладах освіти та методичним супроводом педагогічних працівників, які працюють з особами з особливими освітніми потребами, або їх зміст уже комплексно врегульовано в різних розділах проекту акта або визначено іншими нормативно-правовими документами.

Ряд зауважень враховано шляхом внесення змін (коригування термінології, встановлення чіткої обов'язкової норми щодо включення до переліку для друку за кошти державного бюджету підручників/посібників для осіб з особливими освітніми потребами). Зокрема йдеться про пропозиції щодо уточнення, що на підручники для осіб з особливими освітніми потребами не поширюються мінімальні показники вибору за результатами конкурсного відбору, а також що потреба в таких підручниках визначається відповідно до Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41. Вказані положення враховано шляхом викладення нового абзацу сьомого пункту 10 Розділу IV у такій редакції: «До зазначеного переліку з кожної назви підручника / посібника для осіб з особливими освітніми потребами включається підручник / посібник, що отримав найвищий узагальнений результат вибору закладами освіти, у складі яких є класи (групи), у яких навчаються такі особи». Таким чином, проєкт акта передбачає окремий механізм формування переліку підручників для осіб з особливими освітніми потребами для їх подальшого друку.

№ з/п	ПІБ дописувача	Найменування установи/закладу, звідки зайшли пропозиції	Зміст зауважень до проекту акта	Коментар до пропозицій
1	Олена Кондратьєва	учитель зарубіжної літератури Краматорської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 17 Краматорської міської ради Донецької області	<p>1. Щодо Єдиних правил для різних учасників освітнього процесу.</p> <p>Залишити можливість вибору підручників для учнів закладів загальної середньої освіти учителями під час конкурсного добору. На сьогоднішній день існує система відбору підручників професійними спільнотами міста. Оскільки останнім часом збільшується кількість здобувачів з особливими освітніми проблемами, розумним рішенням дійсно буде надати можливість вибору підручників для осіб з особливими освітніми потребами саме вчителям, що з ними взаємодіють і знають, який підручник буде відповідати здібностям дитини.</p>	<p>Не враховано</p> <p>Проект акта містить відповідні положення.</p>
			<p>2. Нові умови, за яких підручник потрапляє до переліку для друку</p> <p>Проект пропонує знизити мінімальні пороги: з 40 тисяч до 20 тисяч примірників — для друку за кошти державного бюджету; з 10 тисяч до 5 тисяч примірників — для друку на умовах співфінансування.</p> <p>Зважаючи на те, що збільшення варіантів вибору підручників сприятиме задоволенню потреб здобувачів освіти, несправедливо позбавляти</p>	<p>Не враховано</p> <p>Проект акта містить відповідні положення.</p>

			конкурентоспроможності ті підручники, які обрали менше 40 тисяч майбутніх користувачів. Цифра 20 тисяч є більш реалістичною. Тому ця пропозиція є розумною і прийнятною.	
2	Климчук В.В.	Голова правління ГО «Підтримай дитину»	<p>1. Пропонуємо доповнити відповідний пункт Порядку такою нормою: «Мінімальний поріг узагальненого результату вибору підручників/посібників для включення до переліку таких, що видаються за кошти державного бюджету, не застосовується до навчальної літератури для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Забезпечення (видання, придбання, створення доступних форматів — зокрема рельєфно-крапковим шрифтом, збільшеним шрифтом, з аудіосупроводом та іншими засобами доступності) здійснюється за кошти державного бюджету відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 41 від 23.01.2019 року за фактичною потребою.»</p> <p>2. Також доцільно окремо зазначити, що порогові критерії застосовуються лише до підручників загального призначення.</p>	<p>Частково враховано</p> <p>Шляхом викладення нового абзацу сьомого пункту 10 Розділу IV у такій редакції: «До зазначеного переліку з кожної назви підручника / посібника для осіб з особливими освітніми потребами, включається підручник / посібник, що отримав найвищий узагальнений результат вибору закладами освіти, у складі яких є класи (групи), у яких навчаються такі особи».</p> <p>Визначення потреби в підручниках та посібниках для осіб з особливими освітніми потребами регулюється постановою КМУ від 23 січня 2019 року № 41 «Про затвердження Порядку забезпечення</p>

				підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників».
			<p>3. Додаткові зауваження</p> <p>Просимо передбачити, щоб цифрові інструменти відбору (зокрема ПАК «АІКОМ») не створювали технічних бар'єрів для вибору підручників для малочисельних категорій дітей, наприклад, дозволяючи фіксувати вибір навіть одним закладом освіти (спеціальною школою або інклюзивно-ресурсним центром) для ініціювання процедури забезпечення за фактичною потребою.</p>	<p>Не враховано</p> <p>Проектом акта не передбачено встановлення обмежень чи бар'єрів для вибору підручників у ПАК «АІКОМ» будь-яким закладом освіти.</p>
3	НАПН України	Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка	<p>1. Норму:</p> <p>1. Перелік, що містить вид навчального видання (підручника / посібника), його назву та призначення, зокрема, для осіб з порушеннями слуху, зору, інтелектуальними порушеннями тощо, тип закладів освіти, затверджується наказом МОН про проведення Конкурсу.</p> <p>Замінити на:</p> <p>1. Перелік, що містить вид навчального видання (підручника / посібника), його назву та призначення, зокрема, для осіб з порушеннями слуху, зору, порушеннями інтелектуального розвитку тощо, тип закладів освіти, затверджується наказом МОН про проведення Конкурсу.</p>	<p>Враховано</p>

			<p>2. Пропонуємо замінити зміст акту 5) у пункті 10 на такий: Мінімальний поріг узагальненого результату вибору (мінімальна кількість замовлень/виборів), визначений цим Порядком для включення підручника/посібника до переліку таких, що можуть видаватися (друкуватися) за кошти державного бюджету, не застосовується до підручників/посібників, що призначені для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, у тому числі для здобувачів освіти з порушеннями зору, слуху, порушеннями інтелектуального розвитку, а також до підручників/посібників, що адаптуються/модифікуються з урахуванням ООП (у доступних форматах, зокрема рельєфно-крапковим та/або збільшеним шрифтом, з аудіосупроводом, іншими засобами доступності). Видання підручників (крім електронних) для здобувачів освіти з ООП здійснюється з розрахунку до 160% фактичної кількості таких здобувачів освіти відповідно до постанови КМУ № 41."</p>	<p>Частково враховано Шляхом викладення нового абзацу сьомого пункту 10 Розділу IV у такій редакції: «До зазначеного переліку з кожної назви підручника / посібника для осіб з особливими освітніми потребами, включається підручник / посібник, що отримав найвищий узагальнений результат вибору закладами освіти, у складі яких є класи (групи), у яких навчаються такі особи». Визначення потреби в підручниках та посібниках для осіб з особливими освітніми потребами регулюється постановою КМУ від 23 січня 2019 року № 41 “Про затвердження Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників”</p>
--	--	--	--	---

		<p>3. Доповнити: Членами Конкурсної комісії можуть бути працівники МОН, Конкурсної установи, науково-педагогічні працівники закладів вищої та післядипломної педагогічної освіти, наукові працівники Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України, педагогічні працівники, представники асоціацій і спілок педагогічних працівників, громадських об'єднань (за їх згодою), які є фахівцями у відповідних галузях, мають належний професійний досвід та здійснюють професійну діяльність за відповідним напрямом.</p>	<p>Не враховано</p> <p>Включення до складу Конкурсної комісії лише фахівців-практиків не є обґрунтованим з огляду на визначені функції цієї комісії. Конкурсна комісія не здійснює розгляду та оцінювання підручників / посібників і не визначає їх доцільність для окремих категорій здобувачів освіти. Повноваження Конкурсної комісії мають організаційно-технічний та процедурний характер і передбачають затвердження результатів вибору, сформованого безпосередньо педагогічними працівниками закладів освіти.</p>
		<p>4. Норму:</p> <p>Оголошення має містити інформацію про мету Конкурсу, строки його проведення, Конкурсну установу, перелік навчальних предметів та назв</p>	<p>Враховано</p>

		<p>підручників / посібників, з яких оголошується Конкурс (із зазначенням відповідної іноземної мови, мови корінних народів або національних меншин (спільнот), їх призначення, зокрема, для осіб з порушеннями слуху, зору, інтелектуальними порушеннями тощо, тип закладів освіти, строки подання комплектів конкурсних матеріалів та апеляцій, номери контактних телефонів, номери телефонної «гарячої лінії», адресу електронної пошти Конкурсної установи.</p> <p>Замінити на: Оголошення має містити інформацію про мету Конкурсу, строки його проведення, Конкурсну установу, перелік навчальних предметів та назв підручників / посібників, з яких оголошується Конкурс (із зазначенням відповідної іноземної мови, мови корінних народів або національних меншин (спільнот), їх призначення, зокрема, для осіб з порушеннями слуху, зору, порушеннями інтелектуального розвитку тощо, тип закладів освіти, строки подання комплектів конкурсних матеріалів та апеляцій, номери контактних телефонів, номери телефонної «гарячої лінії», адресу електронної пошти Конкурсної установи.</p>	
		<p>5. Норму: Конкурсна установа для організованого проведення Конкурсу забезпечує формування переліку назв</p>	<p>Враховано</p>

			<p>підручників / посібників, з яких оголошується Конкурс, із зазначенням їх призначення, зокрема, для осіб з порушеннями слуху, зору, інтелектуальними порушеннями тощо, типу закладів освіти, пропозицій щодо складу Конкурсної та Апеляційної комісій.</p> <p>Замінити на: Конкурсна установа для організованого проведення Конкурсу забезпечує формування переліку назв підручників / посібників, з яких оголошується Конкурс, із зазначенням їх призначення, зокрема, для осіб з порушеннями слуху, зору, порушеннями інтелектуального розвитку тощо, типу закладів освіти, пропозицій щодо складу Конкурсної та Апеляційної комісій.</p>	
			<p>6. Норму: найвищий узагальнений результат вибору закладами освіти, у складі яких є класи (групи), у яких навчаються особи з особливими освітніми потребами (крім осіб з порушенням зору). До зазначеного переліку з кожної назви підручника / посібника для профільної середньої освіти включаються підручники / посібники, що отримали узагальнений результат вибору понад дві тисячі.</p> <p>Замінити на: Найвищий узагальнений результат вибору визначається закладами освіти, у складі яких є класи</p>	<p>Частково враховано Шляхом викладення нового абзацу сьомого пункту 10 Розділу IV у такій редакції: «До зазначеного переліку з кожної назви підручника / посібника для осіб з особливими освітніми потребами, включається підручник / посібник, що отримав найвищий узагальнений результат вибору закладами освіти, у складі яких є класи (групи),</p>

			<p>(групи), у яких навчаються особи з особливими освітніми потребами.</p> <p>При цьому визначення обсягів видання підручників / посібників для осіб з особливими освітніми потребами має здійснюватися виходячи з фактичної кількості таких дітей у державі за відповідними нозологіями та освітніми потребами, а не на підставі фіксованого мінімального порогу узагальненого результату вибору (зокрема понад дві тисячі).</p>	<p>у яких навчаються такі особи».</p> <p>Визначення потреби в підручниках та посібниках для осіб з особливими освітніми потребами регулюється постановою КМУ від 23 січня 2019 року № 41 “Про затвердження Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників”.</p>
4	Галина Мегега	директор комунального закладу освіти «Багатопрофільний навчально-реабілітаційний центр №6» Дніпропетровської обласної ради»	<p>1. Передбачити обов’язкове включення до складу Конкурсної комісії фахівців спеціальної освіти (корекційних педагогів).</p>	<p>Не враховано</p> <p>Обов’язкове включення корекційних педагогів до складу Конкурсної комісії не є обґрунтованим з огляду на визначені функції цієї комісії. Конкурсна комісія не здійснює розгляду та оцінювання підручників / посібників і не визначає їх доцільність для окремих категорій здобувачів освіти. Повноваження Конкурсної</p>

				комісії мають організаційно-технічний та процедурний характер і передбачають затвердження результатів вибору, сформованого безпосередньо педагогічними працівниками закладів освіти.
			2. Запровадити апробацію підручників у спеціальних закладах освіти.	Не враховано Пропозиція не є предметом регулювання проекту наказу. (Апробація підручників для осіб з особливими освітніми потребами проводиться відповідно до Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 13.06.2024 № 845).
			3. Забезпечити методичний супровід педагогічних працівників, які працюють з дітьми з ООП.	Не враховано Не є предметом регулювання проекту наказу.